

TRAKEL 10 Yaşında

BÜLTENE KATKIDA BULUNANLAR

Abdulkadir ŞAHİN

Ali BALİ

Aykut BAL

Aynur YAŞAR

Aytekin YAŞAR

Engin YAŞAR

Erdoğan ÖĞRETMEN

Hakan YILDIRIM

Hasan BAĞLAR

Musa DİKMENLİ

Namık Kemal KORTAN

Neriman FIRTINA

Nihat KAYMAZ

Onat BAŞBAY

Semih AŞKUN

Serhat TİGREL

Seza VARDALLI

Süleyman CEBECİOĞLU

Süleyman SALKUTLU

Taner MENDERES

Vehbi YALÇIN

GRAFİK TASARIM

Ali BALİ

REDAKSİYON

Ali BALİ

Aykut BAL

Hakan YILDIRIM

03.03.2007’de Trakus’u kurduk. Kuruluşu tetikleyen **İstanbul Kuş Gözlem Topluluğu** olmuştu.

Ardından **2009’un 5. ayında, Prof.Dr Ahmet Karataş’ın** talebi ile **Tramem** kuruldu.

Trakel için gelen ekip ile ilk toplantımızı **2010** yılında yaptık. Gelen ekip ile yaptığımız toplantı ardından çok kısa bir sürede yayında idik.

Trakel’de ilk üye kaydı **05.11.2010** tarihinde **Özgür Koçak** (Ozgur70), ardından **Hakan Yıldırım, Murat Kurtel, Tamer Arda** gelmişti (ilk kurucu üyeler). Liste devam ediyor ama ben ilk dört kişinin ismini hatırladım.

Diken Kelebeği/ Özgür KOÇAK (Trakel’e yüklenen ilk kelebek fotoğrafı)

Trakel’e ilk fotoğrafı da **Özgür Koçak** (Ozgur70) yüklemişti. **Tarih: 10.11.2010**

Sonuçta üç tür canlı grubu hakkında ülkemizde ne olup bittiğini, en iyi bilen ve edinilen bilgileri toplumumuz ile paylaşan üç topluluğumuz var. Bunların üçü de ülkede en kapsamlı kaynaklar.

Bana sorarsanız, **Trakel** bu topluluklar içinde en çalışkanı, daha az kadro ile en fazlasını başaranı.

Her yıl bir buçuk milyona yakın kelebek sayfası insanlar tarafından inceleniyor.

Onuncu yaşımız kutlu olsun.

İyi ki varsınız.

Serhat TİGREL (serhattigrel)

Kasım 2010, Trakel'in yayına başladığı tarih; aralık ayında da ben üye olmuşum, ilk üyelерdenim.

İnternette fotoğraf paylaşımı yapılan sitelerden birinde kelebek fotoğrafları yükleyen Ali Bali sayesinde fark etmişim kelebeklerin güzelliklerini...

Trakel 'e üye olmakla birlikte bir yolculuğa başladım doğaya ve kelebeklere... Altı yıldır yönetiminde bulunduğum bu önemli platformda, ülkemizin güzel kelebeklerinin tanınması ve onların aracılığı ile bir farkındalık yaratarak doğa sevgisinin yayılması en büyük idealim.

Farklı türleri görmek, onları fotoğraflamak harika bir duygu.

Ama geçen yıllar içinde şunu fark ettim; Trakel bana sadece kelebekleri vermemişti. Trakel bana Türkiye'nin her ilinden dostlar dostluklar vermişti. Doğasever, doğa koruyucusu dostlar...

Trakel bir aile, bu 10 yılda bir aile içinde neler yaşanırsa hemen hemen hepsini yaşadık yaşıyoruz. Ama bir gerçek var ki; Trakel ülkemiz kelebekleri için en önemli kaynak site, tüm doğaseverlere açık bir platform, sahibi kelebek severlerin olduğu bir platform...

Ülkemizin sahip olduğu tür sayısının dörtte birine sahip olan ülkelerde gözlemci sayısı bizim dört-beş katımız. Umarım hep beraber yaratacağımız farkındalıklar ile gözlemci sayımız artar.

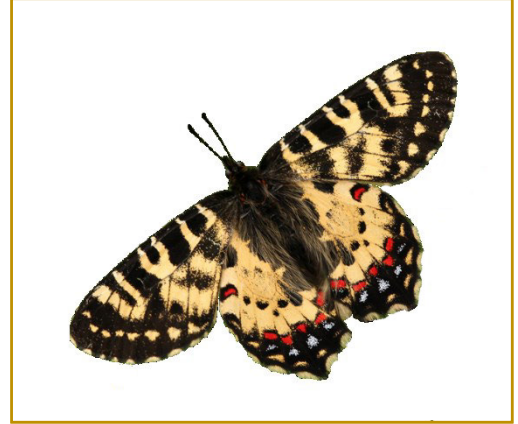
Doğa sevgisini çocuklarımıza aşılayalım, çünkü doğa sevgisi ile büyüyen çocuklar yetişkinliklerinde doğayı savunan insanlar olacaktır.

Üyelerimizden gelen 10. Yıl yazılarını sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Nice nice 10 yıllara Trakel...

Sevgi ve saygılarımla

Aykut BAL (abal)

Tüm kelebek dostlarına merhaba...

Dile kolay 10 yıl...

Başlarda 20 bilemediniz 30 kelebek gözlemcisi vardı memlekette. İnternet sitesi deseniz bir tane. Farklı denemeler olmuş kimisi çalışmamış kimisi dağılmıştı. Kelebeği bilen kişi çok azdı ve bilgiyi paylaşacak açık bir platform da yoktu açıkçası.

Fotoğraf sitelerinde makro alanında fotoğraf paylaşımına çalışıyordu herkes, birbirini ve kelebekleri.

Uzun lafın kisası kelebek gözlemciliği ve fotoğrafçılığı neredeyse emekleme dönemindeydi. Böyle bir ortamda, tam da ihtiyaç oluşmaya başladığı günlerde kuruldu sitemiz.

Çömez bir kelebekçi olduğum o yıllarda bir telefonla başladı her şey benim için. "TRAKEL'i kuruyoruz sen de gel." Ardından Serhat Tigrel'in ofisinde yapılan toplantı ve TRAKEL doğmuştu bile.

İlk günlerin acemiliği vardı herkeste. İlk kareler, ilk yorumlar. Her kare türün birinci karesiydi tabi. Derken günler günleri, aylar ayları, türler türleri kovaladı. Önümüzde TRAKUS gibi bir örneğin olması işimizi kolaylaştırsa da kelebeğin farklı gereklilikleri zamanla ortaya çıktı. O günden bu güne o kadar çok şey değişti ki. Değişmeyen tek şey de değişimin kendisi oldu sanırım.

Ne iş olsa yaparım kelebekler için diyerek başlamıştım. Gerçekten de ne iş varsa yaptım sanırım. Bazen bir avuç kaldık, bazen kavgalar ettik, yorulduk, çalıştık ama hiç bırakmadık kelebekleri ve bence onların en güzel yuvası olan TRAKEL’i.

TRAKEL doğal olarak herkes için farklı şeyler ifade eder. Benim için de öyle. İlk günden beri düşündüğüm şey şu oldu; Bir gün belki 30 belki 50 yıl sonra, belki bizlerin çocukları geçecekler bilgisayarlarının başına ve şunu söyleyecekler; “Sağ olsunlar, yıllarca bu bilgileri toplamış, derlemişler ve elimizde eşsiz bir kaynak var.”

Paylaşım platformlarının eşsiz bir faydası var. Herkes kendinden bir damla koyuyor ve yıllar sonra bir göl, bir deniz belki bir okyanus ortaya çıkıyor. Trakel’de böyle bir bilgi denizi olsun diye uğraştık açıkçası. Onlarca kelebek sever birer birer ekledik karelerimizi, bugün yüzlerce üyeden, 389 türe ait yaklaşık 82 bin kare var sitemizde. Onlarca tanı kartı, tür sayfaları, il dağılımları ve daha nice bilgi.

Bugün kelebeğe başlayan biri bizim yaşadıklarımızı yaşamıyor artık. Açık ve ücretsiz bilgi elinin altında çünkü. Sahada tanı kartlarımızdan yapılmış kitaplarla dolaşiyor kelebek severler. TRAKEL alanında bir öncü de oldu bu yönleriyle.

Bugün dünyanın pek çok yerinden akademisyenler de dahil pek çok kişinin sitemizden veri aldığını görebiliyoruz. Bu da bizi çok mutlu ediyor açıkçası.

Artık bize düşen bu meşaleyi söndürmeden yeni kelebek severlere, doğaseverlere gelecek nesillere devretmek olmalı. Tıpkı rahmetli Olcay Hocamızın yaptığı gibi.

Bu meşaleyi hep canlı tutmaya var mısınız?

Hakan YILDIRIM (benimpencerem)

FOTOSAFARİDEN KELEBEK AŞKINA

Kayseri'nin Yahyalı ilçesinde ikamet etmekteyim. Yine aynı ilçede sınıf öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Doğada gezmeyi, doğadaki güzellikleri, yaratıcının eserlerini görmek ve fotoğraflamaktan mutluluk duyuyorum. Fotoğrafçılık hakkında herhangi bir eğitim almadım. Amatör olarak Powershot makinem ile fotoğraf çekmekteyim.

2011 yılında Yahyalı belediyesinin ilan panosunda "Aladağlar foto safari" yürüyüşü diye bir ilan gördüm. Sadece fotoğrafçıların katılacağı bir foto safari yürüyüşüydü. Üç günlük doğa yürüyüşü ile birlikte fotoğraf çekeceklerdi. Fotoğrafçı değildim ama bir doğasever olarak ilgimi çekti. Ben de katılmaya karar verdim ve başvurumu yaptım. Amacım fotoğraf çekmek değil, doğal güzellikleri görmektir.

Foto safari günü geldi farklı illerden gelen 70 kadar fotoğrafçı ile birlikte yola koyulduk. Ben de cep tipi Powershot kompakt makinemi yanıma almıştım. Foto safariye katılan fotoğrafçılar yürüyüş boyunca manzara, çiçek, böcek, bitki fotoğrafları çekiyorlardı. Ben de hem çevreyi inceliyor hem de fotoğrafçıların nasıl ve neleri çektiklerine bakıyordum. Ben de ayıp olmasın diye ara sıra manzara ve çiçek fotoğrafları çekiyordum.

Gezinin üçüncü günü sabah erken kalkıp kamp kurduğumuz yerin yakınındaki küçük bir tepeye çıktım. Orada dolaşırken yerde çakıl taşlarının üzerinde yürüyen mavi bir kelebek gördüm. Sabahın serinliğinden olmalı benden rahatsız olup uçmadı. Ben de birkaç poz fotoğrafını çektim. (Trakel'e üye olunca öğrendim "pirene çokgözlüsü" imiş.) Birkaç adım atınca karşıma başka bir kelebek daha çıktı. O da kaçmıyordu, onun da birkaç pozunu aldım.

Fotosafari üç gün sürdü. Gezi bitip eve geldiğimde çektiğim fotoğrafları bilgisayara yükledim. Bilgisayar ekranında fotoğraflara bakarken böceklerin ve kelebeklerin detaylarını görünce kelebek ve böcek fotoğrafları çok hoşuma gitti. O günden sonra kompakt makinem ile gördüğüm kelebek, böcek ve yabani bitki fotoğrafları çekmeye başladım. En çok da kelebek fotoğrafı çekiyorum.

Çektiğim çiçek, böcek ve kelebek fotoğraflarımı internet üzerinden fotoğraf sitelerine yüklemeye başladım. Fotoğraflara gelen yorumların bazılarında yorum yapan kişiler kelebeğin adını da yazıyorlardı. Bazen de bu kelebek nedir bilen var mı diye soruyordum. Bazen cevap geliyordu ama çoğu zaman cevap gelmiyordu. Cevap alamadığım zamanlarda kelebeklerin türünü internetten araştırırken 2014 yılında Trakel sitesi ile karşılaştım.

Trakel'i tanıdıktan sonra çektiğim kelebek türlerinin isimlerini öğrenmek hoşuma gidiyordu. Kelebekleri tanıdıkça bendeki kelebek sevdası daha da arttı. Daha çok kelebek fotoğrafı çekip daha çok sormak ve daha çok yüklemek istiyordum. İyi ki Trakel ile tanışmışım diyordum.

Olanaklarım ancak buna yettiği için sadece Yahyalı ilçesine ait kelebekleri fotoğraflamaktayım. Şimdiye kadar Yahyalı ilçesine ait 166 kelebek türü fotoğrafladım. Hedef türlerim arasında olan Apollo kelebeği ve Azeri azameti kelebeğini fotoğraflamak vardı. Apollo kelebeği ile tanışmak 2018 de nasip oldu. Azeri azameti ile henüz tanışamadım.

İleride yapabilirsem, çektiğim kelebek fotoğraflarını Yahyalı Kelebekleri olarak bir kitapta toplamayı hedefliyorum.

Yaşadığım ilçede kelebek sever bir arkadaşım olmadığı için yalnız başıma arazi yapmaktayım. Bu durum bazen tehlikeli olabiliyor. Bazen de Trakel'den gelen kelebek dostları le arazi yapıyorum. Trakel'den gelen kelebek dostları ile yaptığım araziler en çok haz aldığım kelebek arazileridir.

İyi ki varsın Trakel, iyi ki varsınız kelebek dostları.

Abdulkadir ŞAHİN (aksahin38) / KAYSERİ

Merhabalar,

Doğma büyüme Gebzeliyim. 25 senedir profesyonel dağcılık yapıyorum. Türkiye'deki birçok dağa tırmandım. Yıllardır yöneticisi olduğum GEDOSK ile insanlara doğayı sevdirmek için faaliyetler düzenliyoruz. Doğada olan, doğal olan her şeyi seviyorum. Tam bir doğa aşığıyım. Hayvanlar, çiçekler, böcekler vs. bulduğum her fırsatta doğaya kaçıyorum. Sessiz ve insanın az olduğu yerleri tercih ediyorum.

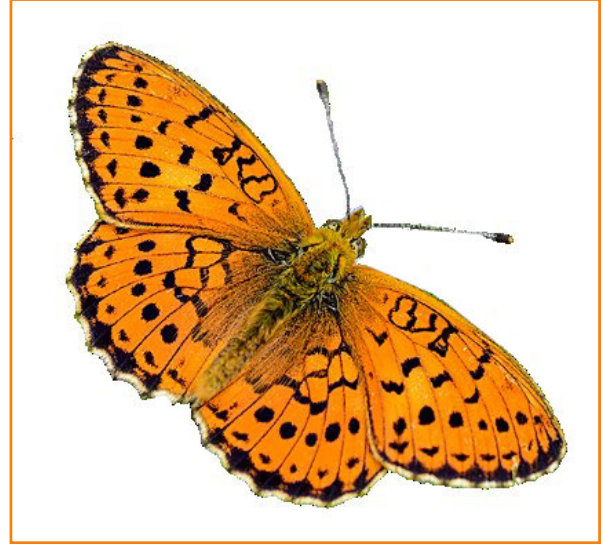
Aslında hep doğanın içindeydim ama eşimin kelebeğe olan merakından sonra konu bize de bulaşmış oldu. Önceleri sadece eşlik etmek için gidiyordum. Eşimin hediye ettiği ekipman ile bende kelebek fotoğraflamaya başladım ve bir müddet sonra tanıştığım Trakel'e üye oldum.

Artık amatör bir kelebek fotoğrafçısı olduğumu söyleyebilirim. Nerede bir kelebek görsem acaba hangisi diye merak ediyor, peşinden koşup, türünü araştırmaya başlıyorum. Her arazi keşfi ayrı heyecan katıyor. İyi ki Trakel ile tanışmışım. Artık farklı gözle doğada geziyorum. Farkındalığım değişti. Sadece kelebeklerle değil, çok güzel çiçekler ve bitkilerle tanışıyorum.

İçinizdeki çocuğu öldürmeyin, onların çokook güzel hayalleri var. Doğa ile kalın, şen kalın, esen kalın, sevgi ile kalın, saygı ile kalın,

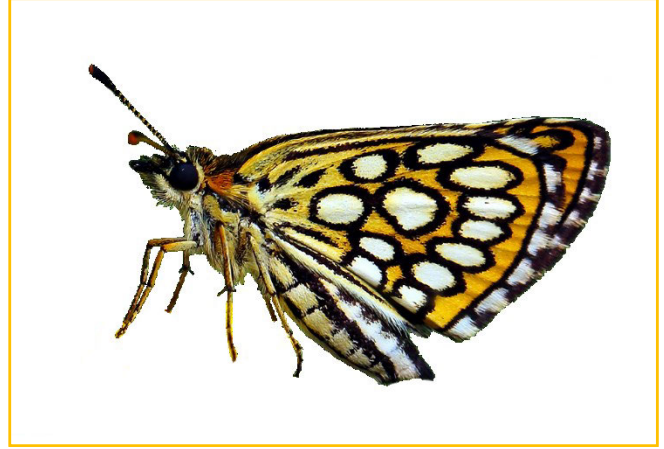
HOŞÇA KALIN 😊

Aynur YAŞAR (aynry) / KOCAELİ

Bilimi seven, uzaya ve hayvanlara ilgisi olan meraklı bir çocuğum. Her türlü doğa belgeselini izlemeyi seviyorum. 12 yaşındayım. Doğada olmayı ve fotoğraf çekmeyi seviyorum.

Kelebek çekmeye 2017 yılında başladım. Babam fotoğraf çekiyordu ve onun fotoğraf çekmesi benim de ilgimi çekti ve fotoğrafa başladım. İlk başta fotoğraf makinem yoktu ve babamın makinasını kullanıyordum. Ama babam bana doğum günü sürprizi olarak fotoğraf makinesi aldı. Artık daha çok fotoğraf çekebiliyorum.

Ben fotoğraf çekmeye Trakuş ve Tramem'e üye olarak başladım. İlk başta hep kuş fotoğrafı çekiyordum. Trakel'de aynı aileden olduğu için kelebek çekmeye ve yüklemeye başladım. Zamanla kelebek çekmeye daha çok ağırlık verdim.

GELECEĞE DAİR PLANLARIM VE HAYALLERİM...

İlk hayalim iyi bir lise kazanmak (Fen Lisesi vb.) Sonra iyi bir üniversite kazanmak ve astronom olmak istiyorum.

Ve bununla birlikte fotoğraf çekmeye devam etmek istiyorum. Türminatör rakibim Hakan Amcamın tür sayısına ulaşmak veya onu geçmek. 😊

Trakel çok yararlı bir site. Türkiye'deki kelebeklerin tanımı ve paylaşımı için en önemli site. Trakel'de herkes çok iyi, buradaki üyeler doğayı seviyorlar. Aynı zamanda çok bilinmesi gereken bir site. Ben de sınıf arkadaşlarıma sitenin linkini atarak paylaşıyorum.

Engin YAŞAR (enginyrsr) / KOCAELİ

ÇOCUKLARIN DOĞAYA, DOĞANIN DA ÇOCUKLARA İHTİYACI VAR

Çocuklarımızın doğaya ihtiyacı var;

Hayata dair; teknolojik gelişmeler, sosyoekonomik değişmelerle birlikte insanlar büyük şehirlere göç etmişler. Artan insan nüfusunun büyük şehirlerde yaşanabilmesi için daha fazla ev yapıldı, ağaçlar kesildi, parklar yok edildi. Artık okullar bile çocukların oynayacakları büyük yeşil bahçelere sahip değil.

Bu nedenle çocuklarımız doğal ortamda, çocukluğunu yaşayamadan büyüyorlar. Eğer gidebilecekleri bir köyleri varsa, yaz tatilinde köylerine gittiklerinde ağaçla, doğayla bütünleşebilme, doğayı ile tanışma şansına sahip olabiliyorlar. Fakat bu şansı olmayan çocuklar ise en yakın park veya piknik alanlarına gidebiliyor. Çocukların, özgürce oynamaya, koşmaya, görmeye, dokunmaya, koklamaya, keşfetmeye, sağlıklı olabilmeleri veya sağlıklı bir nesil için doğaya ve doğanın nimetlerine daha fazla ihtiyaçları var.

Doğayı, doğadaki canlıları tanımadan büyüyen çocuklar, çocukluğunu doya doya yaşayamıyor. Bu nedenle anne babalar çocuklarına doğayı sevdirmeli, doğayla tanışma şansı vermelidir. Çocuklar açık havada oynadıklarında vücutta biriken fazla enerjilerini dışarı atabilir, büyük kas gelişimi ve vücudun tüm sistemlerinin düzenli çalışmasına destek olur. Çocuklar birlikte dışarıda oyun oynayarak sosyal becerilerini geliştirir. Kapalı alanda, evde ise televizyon izlemek ve bilgisayarla oynamak zorunda kalır. Bu durum ise çocukların obezite olma tehlikesini artırır. Açık havada doğada oyunlar oynamanın faydaları elbette saymakla bitiremeyiz.

Doğanın çocuklara ihtiyacı var;

Çocuklar daha küçük yaştan doğayla bağ kurmalı, doğayı tanımalı. Doğanın uzağında ve doğayı sevmezse gelecekte doğayla ilgili sorunlarla duyarsız kalacaktır. Nesli tükenmekte olan hayvan ve bitkiler için

endişelenmeyecektir. Küresel ısınmayla, çevre ve doğa kirliliği ile ilgilenmeyecektir. Çalıştığı yerde, mahallesinde geri dönüşüme katkı sunmayacak. Sulak alanların, yeşil alanların, pek çok canlıya ev sahipliği yaptığını ve bu nedenle korunması gerektiğini bilmeyecektir. Doğadaki yaşam döngüsünü korunması gerektiğini ve bunun çevreyle ilgili ve çevre için çok önemli olduğunu yine bilmeyecektir.

Eğitmenlerin, ebeveynlerin doğaya karşı asıl görevleri, çevremize ve doğaya karşı duyarlı bireylerin yetişmesidir;

Öğrenmekten zevk alan, heyecan duyan, meraklı, araştırmacı, gözlem yapan, çözümler üretebilen, doğa ve diğer tüm zekâ alanlarını aktif şekilde kullanabilen, daha sağlıklı, yaratıcı, stressiz, mutlu, çevre ve doğaya önem veren çocuklar yetiştirebilmek için eğitimcilerin, anne ve babaların çocukları doğayla buluşturması ve doğayla bağ kurmalarını sağlaması gerekmektedir.

Çevresel farkındalık, doğadaki döngüyü anlama, deneyim kazanma, kendine ve çevresine saygı duygusunu geliştirmek, keşfetmek için bakmayı, koklamayı, dokunmayı ve sessizce çevreyi dinlemeyi öğrenmek, mevsim değişikliklerini gözlemleyip, ağaçları bitkileri tanıyıp farklılığını tanımlayabilme, hayvanları tanımlayıp, doğadaki görevlerini öğrenebilme, en önemlisi doğanın, kendisiyle olan ilişkisini kavrama şansı verilmelidir.

Çocukların doğada, gördükleri ve öğrendikleri şeyler karşısında, hayranlık duygusu yaşadıklarını, doğaya değer verdiklerini ve doğada birbirleriyle işbirliği içinde olmaya özen gösterdiklerini ve konuya uzun süre odaklandıklarını, dikkat sürelerinin arttığını gözlemlemek de, biz ebeveyn veya eğitimciler için geleceğe dair daha çok heyecan verici olacaktır.

Belki de yaz tatili planınızı yaparken doğa ile iç içe tatil köylerini seçmeliyiz. Ya da hemen şimdi, içinde bulunduğumuz iklimin, zengin renklerinin de hakkını verebileceğimiz gölleri, şelaleleri veya orman içinden geçen bir patika üzerinde çocuklarımızla bir doğa gezisine hazırlık yapabilirsiniz. Bu vesile ile çocuklarımıza, birçok canlı ile ağaçlarla, bitkilerle, kuşlarla, rengârenk kelebekler ile tanışma şansı verebiliriz.

Aytekin YAŞAR (aytekin) / KOCAELİ

Değerli Kelebek Severler,

Pandemi sebebiyle evlerimize kapandığımız bu günlerde belki de sessiz sedasız Trakel'imizin 10. Yılı'nı kutluyoruz. Gönül isterdi ki bu güzel günleri eski zamanlarda olduğu gibi topluca bir araya geleceğimiz etkinliklerle ve neşe içerisinde hep birlikte kutlayalım. Ancak geldiğimiz noktada birincil önceliğimiz ailemizin ve kendimizin sağlığı olduğu için birbirimize sanal ortamdan seslenebiliyoruz. Geçtiğimiz 10 senede Trakel Ülkemiz keleklerinin paylaşıldığı en önemli platform olmakla kalmadı, büyük dostlukların başlamasına da vesile oldu. Trakel sayesinde Ülkemizin dört yanından kelekleri fark etme, o bölgeleri ve güzel insanlarını tanıma şansı yakaladık. Trakel, kelek vesilesiyle belki de bu dünyada hiç karşılaşamayacak insanları birer yakın dost haline getirdi. Ben şahsım adına kelekten ziyade kazanılan bu dostlukları daha önemli buluyorum. Dostlukların yanında Ülkemiz kelekçiliğine de büyük bir katkıdır Trakel. Güçlü tanı kurulu ve yerli yabancı bilim insanı desteğiyle güvenilir tanı kriterleri getirmiş, artık bir tür merak edildiğinde Trakel'de mutlaka bir fotoğrafı vardır ve tür doğru teşhis edilmiştir düşüncesi zihinlere kazınmıştır. Gözlemci ve tür zenginliği, üyelerin ve yönetimin paylaşım konusundaki özeverisiyle birleşince eşin benzeri olmayan tanı kartları can bulmuş, bu kartlar tamamen karşılıksız olarak üye olsun, olmasın tüm kelek severlerin hizmetine sunulmuştur. Zaman geçtikçe artık veriler daha uzun süreli gözlem kayıtlarına dayanmaya başlamış, bilimsel çalışmalara altlık olmaya başlamıştır. Artık yurt dışında yayınlanan önemli dergilerde çıkan birçok makalede Trakel web sitesi de kaynak olarak kullanılmaktadır. Trakel'imizin 10. yılını coşku ile kutlarken başta Trakel Yönetim ve Tanı Kurulu üyeleri olmak üzere tüm kelek severlere saygı ve selamlarımı gönderiyorum.

Onat BAŞBAY (onat)

272

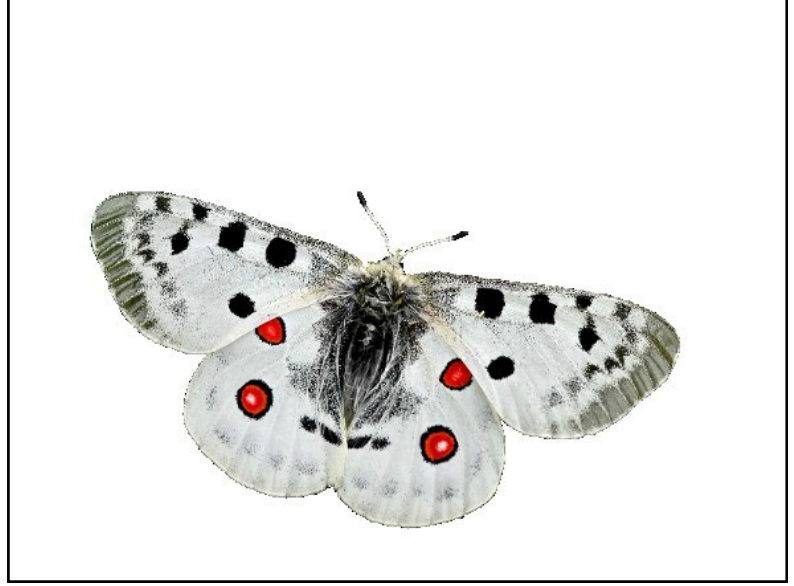
Entomologist's Gazette (2020) Vol. 71

- Sarada, G., Gopal, K., Venkata Ramana, K. T., Mukunda Lakshmi, L. & Nagalakshmi, T. 2014. Citrus Butterfly (*Papilio demoleus* Linnaeus) Biology (sic) and Management: A Review. *Journal of Agriculture and Allied Sciences* 3 (1): 17–25.
- Segarra-Carmona, A. E., Cabrera-Asencio, I., Flores-López, L. E., & Morales-Collado, L. 2010. Life cycle and control of the Asian lime swallowtail, *Papilio demoleus* (Lepidoptera: Papilionidae): A new invasive pest in Puerto Rico. *The Journal of Agriculture of the University of Puerto Rico* 94 (1–2): 165–174.
- Smith, C. R. & Vane-Wright, R. I. 2008. Classification, nomenclature and identification of lime swallowtail butterflies: a post-cladistic analysis (Lepidoptera: Papilionidae). *Systematics and Biodiversity* 6 (2): 175–203.
- Sulaiman, H., Doucha, T. & Kandakov, A. 2014. Characteristics of citrus fruit price developments on the Latakia markets, the Syrian Arab Republic, as preconditioning for a functional marketing information system. *Jelgava* 29: 554–559.
- Tennant, P. F., Robinson, D., Fisher, L., Bennett, S-M., Hutton, D., Coates-Beckford, P. & McLaughlin, W. 2008. Diseases and Pests of Citrus (*Citrus* spp.). *Tree and Forestry Science and Biotechnology* 3 (Special Issue 2): 82–107.
- Trakel. (Undated.) Butterflies of Turkey. <http://www.trakel.org/kelebekler/?fsx=@> [accessed 11 November 2020].
- Tshikolovets, V. V. 2011. *Butterflies of Europe and the Mediterranean area*. Tshikolovets Publications.

1960 Trabzon doğumluyum, Trabzon'da bir Kamu Kuruluşunda 37 yıldır çalışmaktayım. Avr. Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yüksek Lisans mezunuyum. "Okumanın yaşı yoktur" parolasıyla bu yıl AÖF Fotoğrafçılık ve Kameramanlık bölümünü bitirdim. Evliyim ve bir kız bir de erkek iki çocuğum var.

Çocukluğumdan beri çok sevdiğim fotoğraf sanatına olan ilgim son 10 yıldan beri daha da artarak devam etmekte olup, Trabzon Fotoğraf Sanatı Derneği (FOTOFORUM) üyesiyim ve aynı dernekte bir dönem Yönetim Kurulu Üyeliğinde bulundum ve bugün itibarıyla TFSF (Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu) temsilciliği görevim devam etmektedir.

Fotoğraf sitelerini incelemeye merakım beni anlamadan kelebek fotoğraflarına yönlendirmeye başladığını keşfettim. İnanın kelebek deyince beyaz kanatlı çiçeğe konan bir canlı idi benim için. İşin içine biraz daha girmeye başladım ki; internet ortamında karşıma ilk çıkan isim Abdullah Elgümüş oldu. Bir şekilde telefonunu bularak kendisine ulaştım, kelebek merakımı anlattım ve hani derler ya "kırılma anı" işte benim hayatımın bir parçası olan fotoğraf hobisi kırılma anı bu idi ki; Bana Trakel'i önerdi ve hemen kaydımı oluşturdum ve bu güzel derya denizin içinde ben de olmaya başladım.

Artık Trakel benim yakın akrabam, dostum, can arkadaşım ne dersin de hayatımın önemli bir parçası oldu. Kelebek fotoğrafçılığı sayesinde inanılmaz dostlukların yanında insanoğlunun yok ettiği güzel doğamızı koruyup, gelecek nesiller için daha yaşanabilir bir doğa bırakmak adına ve daha temiz, yaşanabilir bir doğa için mücadele etmemizin gerekliliği adına çekmiş olduğum kelebek fotoğraflarından oluşturduğum slaytları çeşitli okullarda gösterip söyleşi yaparak çocukların bilinçlenmesine katkı sağlamaya çalışıyorum. En büyük hayalim bu çalışmamı resmiyete dökerek programlar dahilinde okullarda devam ettirmektir. Çocuklarımızın yaşadığı doğayı tanımaları

gerektiği inancındayım ki; söyleşide “hocam bunlar bizim ülkemizde var mı? Biz o tırtıl dediğiniz kurtçukları görünce üzerlerine basıp öldürüyoruz” sorularını çocuklarımızdan duymayalım.

Trakel sayesinde yaptığımız arazi çalışmalarında ülkemizin çeşitli bölgelerini keşfettiğimiz gibi, arazide güzel dostluklarımızın da oluştuğu bir gerçektir.

Temennim Trakel’in belli zamanlarda seçeceği mekanlarda yapacağı kamplar ile üyelerimizi yakından tanıma fırsatımız olur.

Site yöneticilerine yapmış olduğu özverili çalışmalarından dolayı teşekkür eder. Başarılarının devamını dilerim. Kelebeği sevdiğim kadar fotoğrafçıları da seviyorum.

Tüm üyelerimize ve yöneticilerimize selam ve sevgilerimle.

Erdoğan ÖĞRETMEN (eogretmen) / TRABZON

1974 yılında Limasol – Kıbrıs'ta doğdum. İşletme Yönetimi Yüksek Lisans mezunuyum. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'nda 2000 yılından beri çalışmaktayım. Uzun yıllar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) futbol liginde futbol oynadım. 2008 yılında, futbolu bıraktıktan sonra fotoğraf ile ilgilenmeye başladım. Başladığım ilk günden arzuladığım gibi doğa fotoğrafları çekmekteyim. Ulusal ve uluslararası fotoğraf yarışmalarında birçok ödül kazanmanın yanında birçok dergi, gazete, takvim ve kitaplarda fotoğraflarım yayınlanmaktadır.

Evliyim, Baran ve Duru adında iki çocuğumuz var.

Bildiğiniz gibi kelebekler makro fotoğrafçılığın en güzel enstrümanlarından. Kanat üzerindeki şekiller, kanat detayları, renkleri ve zarifliğiyle çok dikkat çeken canlılardır. Bahar ayının gelmesiyle uçmaya başlayan kelebekler makro fotoğraf çekenlerin kadrarlarını süslemektedirler.

Fotoğraf çekmeye başladıktan sonra kelebeklere karşı farkındalığım da arttı. Bütün mesele bakmakta değil, görmekteymiş. Böylece fotoğraf sayesinde kelebekleri görebilmeye başladım. Kelebek fotoğrafları çektikçe hangi tür olduklarını da araştırıp öğrenmeye başladım. Onları tanıdıkça onlara hep daha yakından bakmak istedim. Bu da benim fotoğraftaki tarzımı geliştirmeme yardımcı oldu. Detaylar benim için çok önemli, ne kadar yakınlık o kadar detay, ne kadar detay o kadar kalite.

Kısaca kelebekler herkeste olduğu gibi bende de heyecan yaratmış ve bu heyecan giderek bir tutkuya dönüşmüştür. Sürekli gözlem yapmak, yeni türlerle tanışmak ve fotoğraflarını çekmek bir süre sonra yaşam tarzımız haline geldi.

Kuş fotoğraflarımı paylaşma ve kuş türleri hakkında bilgiler edinip onları daha iyi tanımak için Kıbrıs'lı arkadaşlarımla tavsiyesi üzerinde Trakuş'a üye olmuştum. Daha sonra Trakuş gibi Trakel ve Tramem gibi gözlemci kayıtlarının bulunduğu paylaşım sitelerinin de olduğunu gördüm. Çekmiş olduğum kelebek

fotoğraflarımı da ilk başlarda seyrek olarak Trakel’de paylaşmaya başladım. (kayıt tarihim 27.11.2010 olarak görünüyor, bayağı olmuş).

Ancak Trakel’de daha aktif olarak bulunmaya başladığım dönemler değerli dostum Onat Başbay ile tanıştıktan sonra oldu diyebilirim. Onat’ın Kıbrıs’a tatil için gelmesi ve kelebekler vesilesiyle tanışmamız benim için de bir dönüm noktası ve de kelebeklere açılan yeni bir pencere olmuştur. Türkiye’ye gelip kelebek arazisi yapmaya başlamam da Onat’ın sayesinde gerçekleşti. Onat ile birlikte çok güzel dostlar tanıdım kelebek sayesinde. Burada isimleri yazacak olsam diğer dostlar beni ismim neden yok diyebilir. Onlar kendilerini biliyor ve onları çok seviyorum. Tüm kelebek dostlarıma bana göstermiş oldukları ilgi, misafirperverlik ve yardımları için buradan selamlarımı gönderiyorum.

Böylece Trakel ki Türkiye’nin en kapsamlı kelebek paylaşım sitesi ve gözlem kayıtlarının toplandığı yer olduğunu söyleyebilirim, benim için vazgeçilmez bir mecra haline gelmiştir.

Kelebekler bizler için vazgeçilmez büyük bir tutku haline geldi. Hem gözlem yapmak hem de onların fotoğraflarını çekmek ve bu sayede dostlar kazanmak çok güzel bir duydu.

Türkiye çok güzel bir ülke. Kelebekler vasıtasıyla Türkiye’deki güzellikleri görme ve tanıma şansına da sahip oluyorum. Pandemi bizlere çok şeyi hatırlattı aslında. Hayatın kısa olduğunu, doğamıza ve çevremize daha fazla önem vermemiz gerektiğini, dostlarımızın kıymetini vb.

Bundan yola çıkarak salgın sona erdikten sonra geleceğe dair, kelebeğe dair, fotoğrafa dair planlarım var.

Türkiye’ye daha sık gelerek daha çok kelebek türü ile tanışmayı ve fotoğraflamayı planlamaktayım. Bir fotoğrafçı çekmiş olduğu fotoğraflarından hep daha iyisini çekmek için çabalar. Benim de en büyük hedeflerimden biri hep daha iyisini çekebilmek ve uluslararası alanda daha kalıcı başarılar elde etmek istiyorum. En iyi fotoğrafımı da henüz çekemedim diyebilirim.

Ayrıca halen üzerinde çalıştığım “Kıbrıs’ın Kelebekleri” kitabımı yılsonuna kadar tamamlamayı da düşünüyorum.

Biliyorsunuz ki bizlerin çekmiş olduğu fotoğraflar birer belge niteliği de taşımaktadır. Yapmış olduğumuz kayıtlar sayesinde kelebekler hakkında güncel veri ve bilgiler ortaya çıkmaktadır. Her ne kadar küçük görünse de

toplamda çok büyük bir amaca hizmet ediyor. Bizlerin sosyal medya hesaplarında paylaşmış olduğu kelebek fotoğrafları da farkındalık oluşturarak onların bilinmesine ve tanınmasına katkı yapmaktadır. Bu yüzden kelebekleri tanıtarak insanların dikkatini çekmek ve kelebeklerin var olduğunu hatırlatmak planlarımızın değişmez bir parçası haline gelmiştir.

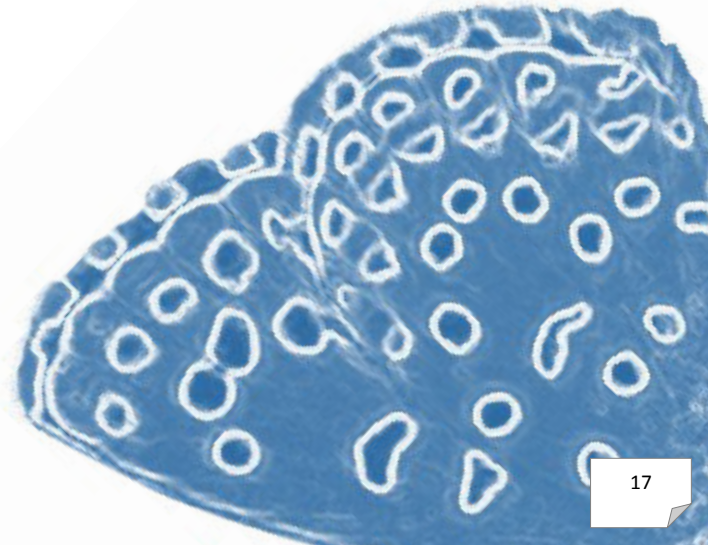
Bizim gibi doğa fotoğrafçılarının ara sıra kendilerine sorması gereken bazı sorular vardır. Bu sorular güzel fotoğraf çekebilmek için arazide neler yaptığımız ve nasıl davrandığımız ile ilgilidir. Bir öz eleştiri yapmalıyız.

Teorik olarak yeterli bilgiye sahip olduktan, ışığı tanıdıktan, renkleri bildikten ve makinamıza hakim olduktan sonra güzel fotoğraflar çekebileceğimizi bilmemiz gerekir. Bu biraz zaman alabilir. Kelebek fotoğrafçılığı gibi bu da sabır istiyor. Lütfen güzel fotoğraflar uğruna kelebekleri ve diğer canlıları incitmeyelim. Onları tanıdıkça daha güzel fotoğraflarını daha kolay çekebiliriz, bunu tecrübe ettik veya ediyoruz da zaten.

Güzel fotoğraf çekmeyi rekabet haline getirmemeliyiz, çünkü rekabet oldu mu hırs da olur. Hırslar her zaman zarar verir. Hem bize hem de kelebeklere. Kendi mutluluğunuz için fotoğraf çekmemiz yeterli olacaktır diye düşünüyorum.

Sağlıkla ve sevgiyle kalınız.

Hasan BAĞLAR (Stavrogonno) / KIBRIS

Merhabalar,

Ben Konya'dan Musa DİKMENLİ, halen Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktayım. Biyolojideki kavramların öğretimi üzerine çalışmaktayım. Konya-Karapınar doğumlu, evli ve iki çocuk babasıyım. Köyde doğdum, köylüyüm, ilkokul birinci ve ikinci sınıfı köyde okudum, sonrasında şehir hayatına başladım. Doğaya, çevreye, gökyüzüne, canlı-cansız görülebilir tüm evrene ilgim köydeki çocukluk hayatım ile birlikte başladı diyebilirim.

Doğa fotoğrafına ilgim evvelden beri vardır. Ancak makroya 2010, kelebek fotoğrafçılığına ise 2011 yılında başladım. Çalıştığım fakültenin bahçesinde öğle aralarında 15-20 dakikalık molalarda, farklı mevsimlerde 30 civarında kelebek türü fotoğrafı kaydettim. Bu sayı beklediğim kadarıydı. Doğanın mücevherleri olan kelebeklere ilgim gittikçe artmaya başladı. Fakülte bahçesinden sonra hafta sonları yaşadığım şehrin yakın çevresinde kelebek aramaya, fotoğraflamaya başladım. Tam da o sıralarda bir arkadaşımın tavsiyesi sonucu TRAKEL ile tanıştım. Doğayı seven, çevreye duyarlı, ülkemizin biyolojik zenginliklerini koruyan arkadaşların varlığı beni mutlu etti. Birçok doğasever insanla tanıştım, çoğuyla arkadaş oldum. Halen fırsat buldukça özelde Konya, genelde Türkiye'de hem bireysel hem de arkadaş gruplarımla araziye çıkıp, kelebek gözlemi yapıyorum.

Şu ana kadar ülkemizde rastlanan kelebeklerin yarısına yakınına gözlemledim. Diğer yarısını ise, doğa umut ve sürprizlere doludur diyerek, önümüzdeki yıllarda görebilmeyi umut ediyorum. TRAKEL ekibinin ülkemizin biyolojik çeşitliliğin korunmasında, insanlarımızın bilinçlendirilmesinde, biyolojik kaçakçılığın önlenmesinde, nesli tehlike altındaki türlerin korunmasında ve yeni kelebek türlerinin keşfedilmesinde ve bu konularda yeni stratejilerin üretilmesinde önemli bir misyonu yerine getirdiğine inanıyorum. Burada hiçbir karşılık beklemeden özveriyle, gönüllü çalışan, gözlemlerini ve deneyimlerini bizlerle paylaşan tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Konya'ya yolu düşen olursa, mutlaka bekliyorum. Selam, sevgi ve saygı ile...

Musa DİKMENLİ (mdikmenli) KONYA

Ben Neriman Fırtına, Köy Enstitüsü mezunu mükemmel öğretmen ve çok iyi bir babanın ve melek gibi ev hanımı bir annenin evladı olarak Sakarya'da doğdum Turizm işletmeciliği eğitimi aldım. Uzun yıllar acente ve otellerde yöneticilik yaptım. 15 yıldır Marmaris'te yaşıyorum.

Doğayı ve doğada olmayı çok seviyorum. Ayrıca detayları görme özelliğim nedeni ile çok iyi bir gözlemciyim. Bu gördüğüm güzellikleri, detayları ölümsüzleştirmek adına fotoğraflarını çekmeye başladım.

Çiçek, böcek, manzara ve detay fotoğrafları çekmeyi seviyorum.

Bir gün beyaz bir laden çiçeğinin fotoğrafını çekerken üstüne minicik yeşil bir kelebek (Zümrüt kelebeği) kondu, o an benim kelebek hikayem başladı. Sadece fotoğraflarını çekmek değil, türlerini, haklarındaki her şeyi merak edip araştırmaya başladım.

Trakel imdadıma yetişti ve kelebeklerin dünyasının içine iyice daldım.

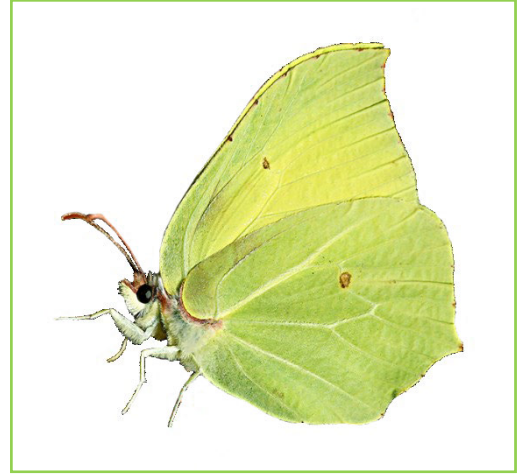
Çektiğim kelebek fotoğraflarını ve bilgilerini sanal ortamda da paylaşarak insanlarda farkındalık yaratmayı hedefledim. Geri dönüşümlerden de başardığımı gördüm ve bu beni çok mutlu ediyor. "Önceden bu kadar çok kelebek yoktu" diyor insanlar. Ben de "vardı ama siz şimdi farkında oldunuz ve görüyorsunuz" diye yanıtlıyorum.

Ayrıca Tema gönüllüsüyüm Tema eğitim grubu ile ilkokullarda Tema sınıflarında kendi fotoğraflarımdan oluşan "kelebeğin yaşam döngüsü" sunumu yapıyorum. Çocukların, velilerin ve öğretmenlerin ilgisi umutlandırıcı ve mutluluk verici.

Kelebeklere olan ilgim, sevgim küçük bir şarkı yaptırdı bana:

*"Benim güzel kelebeğim seni pek çok çok severim.
Varlığınla her halinle mutluluğum huzurumsun.
O incecik kanatların süzgün süzgün uçuşların.
Varlığınla her halinle mutluluğum huzurumsun"*

Söz ve müzik bana ait...

Bu narin varlıkların fotoğraflarını çekerken ve gözlem yaparken onlara ve çevresine zarar vermemek çok önemli.

Koruyalım ki onlarla daha uzun süre bir arada olalım. Egodan uzak ve karşılıklı anlayış içinde olmak daha iyi sonuçlar verecektir.

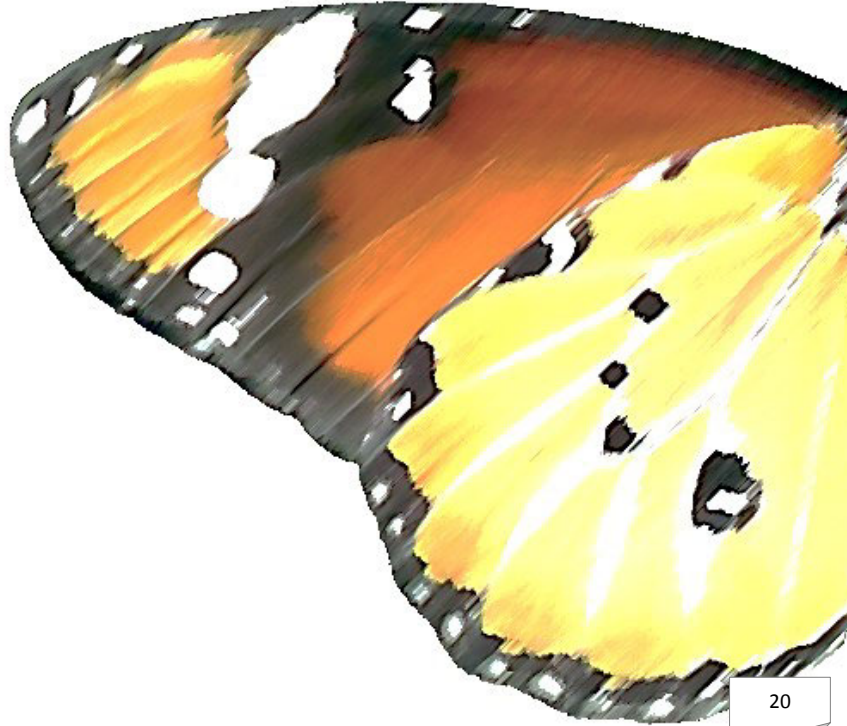
Birlikten kuvvet doğar.

Çok zor dönemden geçiyoruz ve bundan çok dersler çıkarmalıyız diye düşünüyorum.

Paylaşmak değerleri güzelleştirir ve artırır. Trakel verileri çok başarılı bir şekilde değerlendiriyor. İl istatistikleri kişisel istatistikler ve türler hakkında bilgiler çok aydınlatıcı iyi ki Trakel üyesiyim. Trakel'in oluşumunda, yönetiminde emeği geçen ve paylaşımlarda bulunan tüm arkadaşları yürekten kutluyorum.

Nice 10 yıllara...

Neriman FIRTINA (neri48) / MUĞLA

Merhabalar...

Siirt'ten Nihat Kaymaz 'Ben,
51 Yaşında dört çocuk babası Siirt Lisesi mezunuyum
Geçimimi Siirt'te taksicilik yaparak sağlıyorum...

En büyük hobim fotoğraf çekmektir. Özellikle Makro Fotoğrafçılığı Fotoğrafçılığını çok seviyorum, Makro Fotoğrafçılığı yaparken sürekli çiçek fotoğraflarını çekerdim. Belirli bir zamandan sonra sadece çiçek fotoğrafı artık beni tatmin etmiyordu ve bu çiçek fotoğrafını tamamlayacak başka bir model olması gerektiğini düşünerek çiçeğin üstünde duracak bir arı ya da bir kelebek olması gerektiğini düşünerek çiçekli kelebek fotolarını çekmeye başladım...

Çiçekli kelebek fotolarını Siirt adı altında sosyal medyada açtığım sayfamda yayınlamaya başladım. Bu sayfama ziyaret eden birçok üyem vardı. İçlerinden Diyarbakır'da öğretmenlik yapan Muhammed Yalçın adında kelebek sever bir hocamız vardı ve bana mesaj atarak benim bu kelebeklerimi Siirt adına www.Trakel.org isimli siteye üye olarak yayınlamamı istedi. Çünkü sitede Siirt'ten katılımcı yoktu. Siteye üye olduktan sonra yönetici ve üyelerle tanışma fırsatım oldu...

Geleceğe dair planlarım, kelebeklerle ilgili sürekli araştırma yaparak sitede kayıtlı olmayan ve varsa Siirt sınırları içerisinde uçan kelebekleri bulup sitede yayınlamaktır...

Gerek yöneticileriyle gerekse sevgili üyeleriyle Trakel, Türkiye Kelebekleri adına bana göre çok önemli ve bilgi dolu bir site.

Ben üye olmadan önce Türkiye'de kelebeklerle ilgilenen başka insanlar olduğunu bilmiyordum. Bu sitede hem Türkiye Kelebekleri adına hem de dostluk kardeşlik adına çok insan tanıdım ve kelebeklerle ilgili çok bilgi edindim. Sitede emeği geçen bütün yöneticilere, siteyi kuranlara ve üye olan bütün kelebek sever dostlarıma canı gönülden teşekkür ederim...

Nihat KAYMAZ (NihatKaymaz) / SİİRT

Merhaba,

Öncelikle Trakel'in 10.yıl dönümü nedeniyle yayınlanan bu bültende bana da yer verilmesinden dolayı çok mutlu oldum, çok teşekkür ederim.

Elli iki yaşımdayım ve emekliyim, İzmir'de yaşıyorum. Çeşitli ilgi alanlarımın başında fotoğraf çekmek ve kitap okumak gelir.

Fotoğrafa olan sevgim gençlik yıllarımda başladı ama bilinçli bir şekilde yaptığımı söyleyemem.

Sadece bir şeyler çektim ve bunu çok sevdim.

Fakat o zamanlarda otuz altı poza mahkum olma, neyi nasıl çekeceğini tam bilememe ve bir de bu işe çok zaman ayıramama nedeniyle yeterince odaklanamadım. Zaman, bilgi ve teknoloji bir araya gelince fotoğraf çekmeye başladım diyebilirim.

Kelebek fotoğrafı çekmek ise ayrı bir keyif benim için. Bir kelebekle ilk yakınlaşmam sanırım yirmi iki yıl önce olmuştu. Deniz kenarında otururken bir kelebek gelip parmağıma konmuştu. Sanırım beyaz bir kelebektir. O an çok şaşırmıştım, sadece hayranlıkla onu izledim. Bir süre parmağımda durduktan sonra uçup gitti.

Altı yıl öncesine kadar ise kelebekler hakkında ilgim de bilgim de yoktu. Düşük çözünürlüklü kompakt bir makinem vardı ve onunla çalıştığım yerde çiçekleri çekiyordum. Sonra çiçeklere konan bir Erik Kırılancıkuyruk gördüm. Tabi tür adını bilmiyordum o zamanlar. Acaba fotoğrafını çekebilir miyim diye düşündüm. Denedim ve oldu. Tabi kompakt bir makineyle ne kadar olursa. Sonra bir Diken Kelebeği, ardından Çokgözlü Mavi derken baktım ki gözüm sadece kelebekleri arıyor. Alan küçük, makine yetersiz, zaman az ama ilgi günden güne artıyor...

Sonrasında yeni bir makine aldım, emekli oldum, daha çok zamana ve daha geniş alanlara kavuştum.

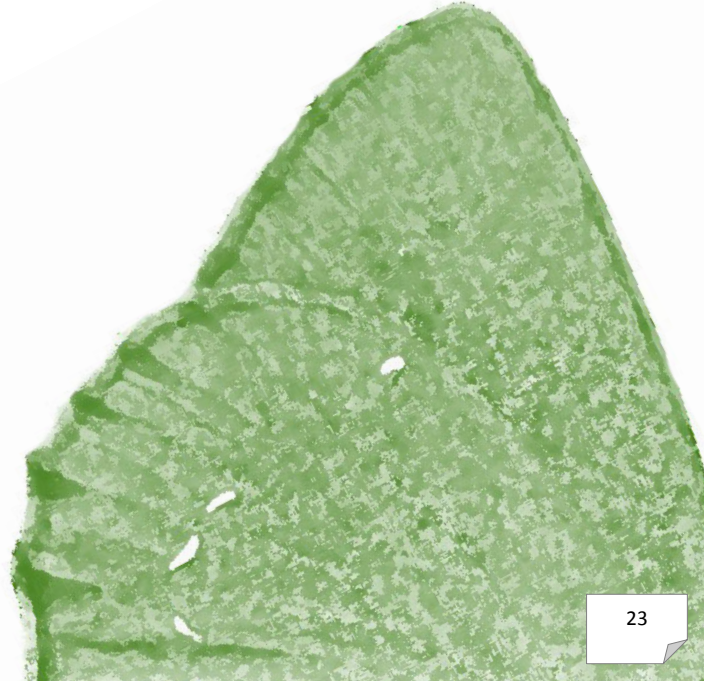
Bir süre sonra çektiğim kelebek fotoğraflarını internette paylaşabileceğim, türleri hakkında bilgi alabileceğim bir ortam aramaya karar verdim. Trakel ile böyle tanıştım beş yıl önce.

İlk paylaştığım fotoğraflar teknik açıdan çok yetersiz olmasına rağmen ustalardan çok yapıcı eleştiriler, beğeniler, öneriler aldım ve bu beni daha da motive etti. Çok güzel, çok değerli bilgiler edindim ve edinmeye de devam ediyorum. Bilgi edindikçe kelebek fotoğrafçılığının sadece fotoğraf çekmek olmadığını, aynı zamanda gözlem de gerektirdiğini öğrendim. Belgesel bir yanının olması ayrıca hoşuma gitti. Az görüntülenmiş ya da daha önce hiç görüntülenmemiş kareler yakalamak ve o anı en güzel şekilde fotoğraflamak çok ayrı bir keyif.

Tabiki her kelebek fotoğrafçısı gibi ben de çok nadir türleri görüntülemeyi ya da daha önce hiç bilinmeyen bir türü keşfetmeyi çok isterim. Ama arazide her zaman hedefim, bir türü daha önce defalarca çekmiş olsam da, o gün o türün en güzel karesini çekmektir. Öyle sanıyorum ki bu çaba, benim heyecanımı her zaman taze tutuyor.

Aksi halde çoğu zaman araziden eli boş dönmek kaçınılmaz olurdu. Gelecek yıllarda ise farklı şehirlerde, farklı arazilerde, daha farklı türlerle karşılaşmak ve onları elimden geldiğince güzel görüntülemek isterim. Umudum, dileğim ve amacım bu yönde.

Semih AŞKUN (Semih) / İZMİR

1958 Bolu doğumluyum. İlk, orta ve lise tahsilimi Bolu’da yaptım. 1975-1980 tarihleri arasında, İTÜ Mimarlık Fakültesinde üniversite tahsilimi tamamlayıp, Bolu’ya döndüm ve bir kamu kuruluşunda görev yapıp, 2005 emekli oldum. 2005’ten beri serbest mimar olarak çalışmaya devam ediyorum. Evli ve iki çocuk babasıyım.

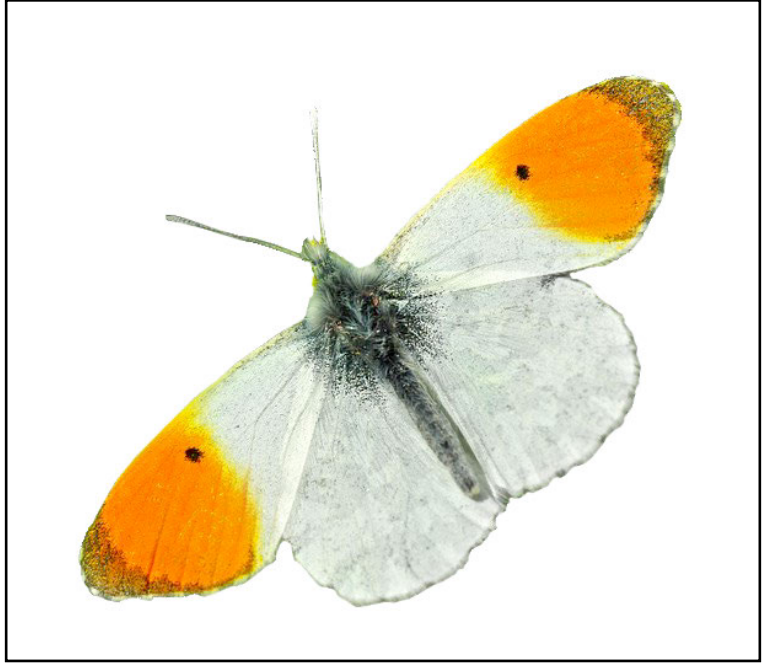
Fotoğrafla lise yıllarımda tanıştım. Boş zamanlarımda bir fotoğraf stüdyosunda çalışarak işin karanlık odasını da öğrenmeye çalıştım. Üniversite yaşantım boyunca da bu çalışmalara devam ettim.

DSLR makinelere geçişim 2010 yılında Bolu Fotoğraf Sanatı Derneğini kurmamızla başladı. Aldığım ilk DSLR makineyi öğrenmek için önce her gördüğüm ilginç objeyi

çekmeye başladım. Bu arada çektiğim ilk diken keleş fotoğrafları çok ilgimi çekmişti. O zamana kadar keleşlerin hepsinin beyaz olduğunu düşünüyordum. Türün ne olduğunu internet üzerinden araştırırken Trakel ile tanıştım. Paylaştığım ilk fotoğrafın altına Hakan Yıldırım’ın yaptığı yorum, ilgimi biraz daha artırdı. “ Bolu, türlerin bol olduğu ama pek kayıt gelmeyen bir yerdi.” yazmıştı. O tarihte Bolu’nun tür sayısı 47 idi. Sitede paylaştığım her keleşin türünün farklı olması merakımın iyice artmasına neden olmuştu.

Dernek üyesi arkadaşlarımda da Trakel’e üye olması ile beraber keleş fotoğrafları çekmeye ve sitede paylaşmaya başladık. O zamandan bu yana Bolu’nun tür sayısını 162 ye taşıdık.

Trakel ve keleş gözlemleri, kayıtları sayesinde Kırklareli’nden Hakkari’ye, Tokat’tan Hatay’a kadar şu ana kadar Türkiye’nin 57 ilini gezme fırsatını buldum. Trakel’in düzenlediği etkinliklere katıldım. Bu geziler sırasında çok kıymetli dostluklar kurdum, birbirinden değerli keleş dostlarıyla tanıştım. Bu güne kadar yaptığım arazilerin büyük kısmında Hakan Yıldırım ve Onat Başbay’la beraber olduk. Onlardan çok şey öğrendim. Kendilerine özel bir teşekkür etmeliyim.

Sağlığım müsaade ettiği sürece gözlemlere devam etmek niyetindeyim. Kelebek gözlemciliği bence balık tutma gibi. Arazide hiç bir şey düşünmüyorsunuz. Hedef türleri çekince insanın keyfi yerine geliyor. Zevkli iş doğrusu...

Trakel'deki üye sayısının 1000 i aşmasına rağmen, bazı illerdeki gözlemci sayısının daha da artması gerektiğini düşünüyorum. Bilinçsiz yapılaşma, gelişigüzel tarım ve ilaçlama tür sayısının ve popülasyonun azalmasına sebep olmaktadır. Bu arada toplayıcılar ve koleksiyoncuları da dikkate almalıyız.

Seza VARDALLI (sezavrd) / BOLU

KELEBEĞİN RÜYASI

"Düşümde bir kelebektim artık bilmiyorum ne olduğumu. Kelebek düşü görmüş olan bir insan mıyım yoksa insan olduğumu düşleyen bir kelebek mi? "

(Zhuangzi, M.Ö. 4.Yüzyıl)

Ben Süleyman Cebecioğlu.

Çocukluğumdan beri kendimi en keyifli hissettiğim yer hep doğa ana olmuştur. Çocukken babamın da etkisiyle doğayı gözlemlemeye başladım. Babam askerdi ve Erzurum'da karda, yağmurda, baharda beni hep doğaya götürürdü. Hatta tatbikat çadırlarında uyuduğum zamanlar bile oldu. Büyüdükçe ve merak duygusu geliştikçe doğanın farklı yüzlerini tanıdım; dağları, ırmakları, denizleri ve gölleri, ormanları ve çiçekleri...

Bu zamanla doğa hayranlığına dönüştü. Doğanın her halini sevdim. Hatta sağanak yağmurunu, lapa lapa yağın karını, sisini, fırtınasını... Ama doğanın duygusal bir yer olmadığını, bazen ölümcül tehlikeler de barındırdığını, onun kendine özgü dilini bilmek gerektiğini de öğrendim. Özellikle de dağlarda.

Bütün bu merak, gözleme sürecinde zamanla önce yüzme ve dalışa, sonra doğa yürüyüşü ve dağcılığa yöneldim. Epeyce uzun süre dağlarda, yaylalarda yaban çiçeklerini fotoğrafladım. 2014 yılının ağustosunda bir arkadaşımınla birlikte, Batı Kaçkarlar'da Ovit Dağı'ndaki bir tırmanışta, 3000 metrelerdeki bir aşıtta gördüğüm

Kafkas Apollosu benim kelebekler dünyasına adım atmama yol açtı. Kaçkarlar'dan dönüşte internette dolaşırken kelebek fotoğrafları ararken Trakel sitesini gördüm ve 2014 Eylül'ünde üye oldum. Şimdi baktım; o günden bu yana galeri ve forum sayfalarına 960 kelebek fotoğrafı yüklemişim. Başlangıçta kelebek türlerini, yaşadıkları lokasyonları sadece Trakel sayfalarından öğrenmeye çalışırken sonra Ahmet Baytaş Hoca'nın kitabını edindim.

Bu kitap ne zaman uzun yola gitsem hep sırt çantamda yerini aldı. Kelebek dünyasının derinlerine indikçe, daha önceleri yürüyüş ve tırmanış için gittiğim dağların kelebek bakımından da önemli olduğunu öğrenmek çok hoşuma gitti.

Trakel camiasında tanıştığım arkadaşlarla zamanla güzel dostluklar oluştu. Şimdi beş yıl sonrasında baktığımda Anadolu'nun her tarafında Trakel ailesinden ne çok dostumun olduğunu sevinerek görüyorum.

Gelecekte sağlıklı olduğum sürece yine doğada olup, gözlemeye ve fotoğraf çekmeye devam edeceğim. Geçen ay 65 yaşına geldim. Dağlarda tırmanmak ve yürümek için zamanım azalıyor. Bu yüzden fırsat bulursam önce Ağrı Dağı'nda Kuzeyli Nazuğum kelebeğini aramayı, sonra da yıllar önce tırmanış ve yürüyüş için gittiğim Himalayalar'da bu kez kelebek fotoğrafı çekmeyi istiyorum.

Bütün doğasever arkadaşlara selamlar.

Süleyman CEBECİOĞLU (suleymanc) / İSTANBUL

54 yaşındayım. Kendimi bildim bileli fotoğraf çekerim, 80'li yıllardan beri. O zamanlar film alır "an-ı yakalamak" için çalışırdım. Gençlik yıllarım meraklı arayışlar içinde geçti. Tasarruflu kullandığım film karelerini daha sonra evimizin banyosunda titiz bir çalışmayla yıkayıp kartlara basardım. Okul hayatımda da merak beni elektroniğe çekti. Elektronik okuyup 90'lı yıllarda iş hayatına atıldım. Askerlik, evlilik ve çocuk derken bu günlerime geldim.

Fotoğraf hayatımın her safhasında olduğu için kelebek fotoğrafı çekmek de bu sayede oldu. Yani farklı konular arayışı ürünüdür, kelebek fotoğraflamam. Tabiki digital fotoğrafa geçtiğim 2000'li yıllardan sonra doğa fotoğrafı özellikle hayvanlar beni kendilerine çekti. Eskişehir'de Namık Kemal Kortan arkadaşım ile Eskişehir'in çevresinde

doğa içinde gezmek farklı yerler görmek ve bunları fotoğraflamak bizim için vazgeçilmez olmuştu. Namık Kemal Arkadaşım benden önce kuşları ve kelebekleri fotoğraflayıp bana gösteriyor ve birlikte yorum yapıyorduk. Tabii ki bu arada iş hayatım devam ettiği için kısıtlı olan zamanımda fotoğrafa ve gezmeye fazla zaman ayıramıyordum. Ta ki 2016 yılında emekli olana kadar.

Emekli olduktan sonra artık kendime daha fazla zaman ayırmaya başlamıştım. Yeni makinalar ve ekipmanlar aldım ve kendimi doğaya teslim ettim. Benim şansım İstanbul'da Tuzla gibi sakin bir yerde yaşamam diyebilirim. Burası adeta İstanbul içine sıkışmış bir cennet benim için. Yanı başımda bir göl ve bu gölde yaşayan, konaklayan bir sürü kuş, hemen kuzeyimde kırık ve orman alanları ise kelebek açısından bulunmaz nimetti benim için. Sık sık Yeşil alanlara gidip kelebekleri takip ettim ve ediyorum.

2016 yılından itibaren Trakel'e burada çektiğim kelebekleri yüklüyorum. İstanbul içinde bulunan Trakel vasıtasıyla tanıştığım diğer arkadaşlarımı da buralara davet edip birlikte kelebek görmenin ve fotoğraflamanın

tadına varıyoruz. Sonraki yıllarda İstanbul içindeki “Kelebek Arkadaşlarım” ile şehir dışına çıkmaya ve Anadolu’muzun farklı yerlerindeki kelebekleri görmeye, fotoğraflamaya başladım. Bu sayede Türkiye’nin birçok yerinden arkadaş edinip dostluklar kurdum. İstanbul “Kelebek Arkadaşlarımı” memleketim olan Eskişehir’e götürüp orada rehberlik yapmaktan büyük zevk aldım. Orada Namık Kemal arkadaşımı tanıştırdım, buradaki arkadaşlarımı. Bu sayede Kelebek dostluklarımızı daha da genişlettim ve daha da genişleyeceğine eminim.

Bu iş nereye kadar dersiniz, inanın hiç bilmiyorum. Bu ayaklar beni taşıdığı ve ekonomik düzeyim el verdiği sürece devam edeceğe benziyor. Bazı arkadaşlarım soruyor “Bütün türleri çektikten sonra ne yapacaksın “ diye.

Buradan söyleyeyim benim için türler biter ama kelebek bitmez. Her gördüğüm kelebeği ilk görmüş gözüyle bakmaya devam edeceğim.

Tüm kelebek sever dostlarıma sevgi ve selamlarımla.

Işığınız ve kelebeğiniz bol olsun.

Taner MENDERES (tmenderes) / İSTANBUL

ESKİMEYEN...

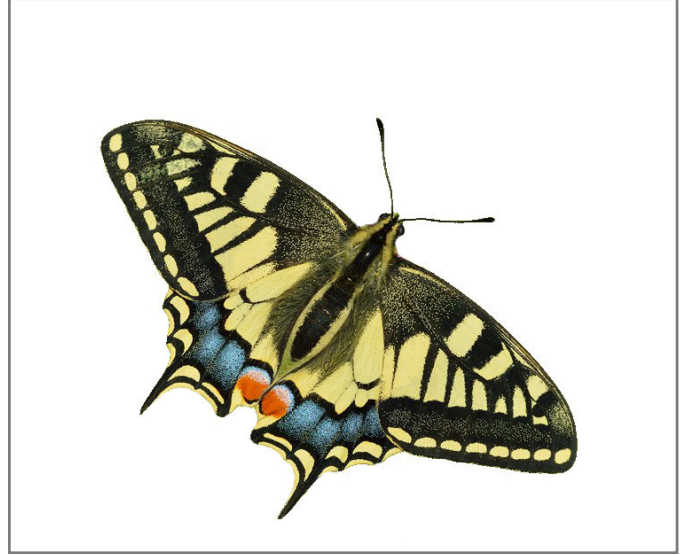
1970' lerin Türkiye'sinde adını ve yerini sadece orada yaşayanların bildiği bir dağ köyüydü doğduğum yer. Evimiz köyün dışında iki küçük derenin birleştiği bağlık bahçelik bir alanda inşa edilmişti. Oyunağın esamesinin dahi okunmadığı o yıllarda kış mevsimi okulda arkadaşlarımla oynadığım sokak oyunları ile şenlenirdi kara kışa ve soğuğa inat. Yaz mevsimi gelip çatığında okullar tatil olur oyun arkadaşlarım değişirdi. Artık oyun arkadaşlarım kozası nı yırtıp hayata merhaba diyen sayıları binlerle ifade edilen rengarenk kelebekler olurdu.

Bahçelere su taşıyan arklardan taşıp köyün toprak yolunu çamur deryasına çeviren su benim de oyunlarımaya hayat verirdi. Mineral almak için çamura konan kelebeklerin yanından koşarak hızlıca geçip onların bir toz bulutu gibi havalanıp tekrar konmalarına tanık olmak en eğlenceli oyunumdur.

Bazen kurnazlık yapıp oyunu daha eğlenceli yapmak için çamurun başında uzunca bir süre hareketsiz bekler onları gafil avlayıp iki avucumun içine hapsederdim. Avuçlarımda içinde kanat çırpmalarının verdiği gıcıklenme hissiyle kahkahalar atar ellerimi başımın üstüne kaldırarak açar onların gökyüzüne doğru kanat çırpmalarını neşeyle seyredirdim.

Bu oyunlara o kadar kaptırırdım ki kendimi annemin öğle yemeği oldu haykırışlarını duymazdım bile çoğu zaman. Tereyağ sürülmüş köy ekmeği ile başucumda dikilen annemi fark etmek ara verdirirdi oyuna. Kelebeklerle olan arkadaşlığım dostluğum böyle başladı.

Günler aylar yıllar akıp gitti çocukluğumla beraber. Günler aylar yıllar akıp gitse de hafızamdaki anılar hep taze ve hep diri kaldı. Bu tazelik ve dirilik gün geçtikçe kelebeklere olan sevgimi hayranlığa ve onları daha yakından tanıma adına karşı koyamadığım bir meraka bıraktı yerini.

Yaklaşık on yıldır bu merakın peşinden tıpkı çocukluğumun oyunlarındaki gibi koşturup duruyorum. Bu koşturmada aramızda kelebekler kadar sevdiğim fotoğraf makinem de var artık. O, 10 yıldır peşinden koştüğüm kelebekleri kaydederek tarihe not düşüyor, bazen yüzlerce km ötede var olduğunu bildiğim bir türü kaydederken ellerimin titremesinin bazen hiç ummadığım bir yerde denk geldiğim yeni bir türü fotoğraflarken kalbimin yerinden çıkacakmış gibi çarpmasının tek şahidi oldu makinem.

Hem çok güzel anılar hem de çok özel ve güzel fotoğraflar biriktirdik hafızalarımızda. Çok şey biriktirdik ama hala gidilecek çok yerimiz ve hala üç mevsimine tanıklık edeceğimiz o kadar çok günümüz var ki dağların avucundaki şehirde. Sanırım birkaç on yıl daha bu tanıklığı nihayetlendirmek mümkün olmayacak. Ve bu tanıklık aşkıyla tükettiğim her günün akşamı seksenine merdiven dayayan annem ağrıyan dizlerini ovarak hep aynı soruyu soracak “oğlum öğlen yemeğini yedin mi? “

Vehbi YALÇIN (veya) / GÜMÜŞHANE

Tüm Kelebek Gözlemcilerine Selamlar...

Trakin 10. Yılı kutladığımızın bu günlerde, kuruluşundan bugüne gerçekleşen gelişmelere tanık olan bizler için gurur verici. Kuruluşunda çok fazla katkı sağlayamasa da, Trakel’de paylaştığımız her yeni kayıt, her nitelikli gözlem ile Trakel’e, ülkemiz kelebek gözlemciliğine katkı sağlayabiliyoruz.

Trakel üzerinde en son baktığımda 380 üzerindeki türe ait 82 binden fazla kayıt ve bir o kadarda gözlem verileri vardı. Trakel sayesinde gözlem verilerimiz hem depolanıyor, hemde Trakel üye ve yöneticileri tarafından bu veriler kıymetlendirilerek, yeni tanı kriterleri, yeni dağılım haritaları oluşturulup herkesin ücretsiz faydalandığı tanı kartlarına dönüştürülüyor. Akademik makaleler yapılıyor, akademik çalışmalara veri olarak sunuluyor. Bu muazzam büyüklükteki verilerin bu kadar detaylı inceliye bize faydalı bilgilere dönüştüren herkese ayrı ayrı teşekkür ederim.

Kelebek gözlemciliğine başladığım zamanlar da gözlem kayıtlarım için bir topografik destekli el gps’i almıştım. Gittiğim her gözlemde çantamda ya da üzerimde bildiğim arazilerde bile sürekli yanımda taşıdım. Her araziye, sahada attığım her adımı gpx ile kaydını alarak bunları düzenli arşivledim. Dile kolay 87.000km’yi geçmişim. Bu kayıtların bazıları sadece kelebek gözlemleri, bazıları ise hem kelebek hem iş gezilerimde yaptığım mesafe.

Tek bir üyenin verileri bu kadar ise Trakel’in tüm üyelerine ait barındığı veriler, biz gözlemcilerin bu sevdâ için ayırdığı zaman ve kullandığı imkanlarını hesaplayabilsek acaba ortaya nasıl bir manzara çıkardı?

Her il’e bir gözlemci dileğimle nice 10 yıllara...

Süleyman SALKUTLU (Zulu) / ANKARA

TRAKEL, doğum günü kutlu olsun.

10 yılı geride bırakırken şöyle bir düşünüyorum da neler kazandırdı diye...

Önceden beri doğaya aşıktım kuşların peşinden koştum yıllarca sonra TRAKEL geldi. O zamanlar makro objektifim yoktu. Elimde Canon 400 mm objektifle kelebek çekmek zordan öte oldukça zahmetliydi. Amerika'ya giden bir dostuma, bana 100mm makro objektif alır mısın dedim. Sağ olsun o getirmişti Canon 70D makinem için. Objektifin borcunu ödemek iki sene emeklilik hayalimden vazgeçmek zorunda kalmıştım.

Neyse konuyu fazla dağıtmayayım. TRAKEL sayesinde öyle güzel dostlar edindim ki candan samimi ve gerçekten kıymetli arkadaşlarım oldu. Doğaya çıkmak için bir sebep o güzellikleri görmek için bir neden oldu. Kelebeklerin dünyasına girdikten sonra onların yaşam döngüleri hakkında o kadar çok şeyler öğrendim ki!..

Tanı konusunda Yönetimdeki arkadaşların bitmek bilmeyen yardımları, sabırları ve enerjileri ile bize destek oldular. Ben bunu yapamazdım herhalde.

TRAKEL güzel bir camia veya bana göre bir aile ve o ailede olmak benim için gurur ve mutluluk kaynağı.

Herkese Selamlarımla...

Namık Kemal KORTAN (ZIRVANA) / ESKİŞEHİR

Kelebeklerle tanışmam 2008 yılının sonbahar aylarına denk geliyor. O zamanlar çoğunlukla çiçek ve böcekler başta olmak üzere makro fotoğrafçılığına merak sarmıştım. Çeşitli yabancı fotoğraf sitelerinde gezinirken kelebek fotoğrafları görüyor, çok etkileniyor hem de hayıflanıyordum. Ta ki ülkemizin de bir kelebek cenneti olduğunu ve bizim de bu alana yeni yeni girmeye başladığımızı öğreninceye kadar. Önce Adameros ve ardından Trakel, kelebeklere olan merakımın ve önüne geçilmez öğrenme dürtümün vazgeçilmez, yerli ve gurur verici mekanları oldu. Özellikle Trakel, çok değerli insanlarla tanıştığım ve içindeki o öğrenme iştahını, çocukça kıvılcımlanan merakımı besleyen bir adres oldu benim için. Cennet ülkemizin de çok güzel ve birçoğu eşsiz, endemik kelebekleri olduğunu öğreniyor ve heyecanım her geçen gün katlanarak artıyordu. Sevgili Ahmet Baytaş'ın "Türkiyenin Kelebekleri Doğa Rehberi" kitabı ile tanışmam da, bu doğanın rüya kanatlarının dünyasına girmem için çok kıymetli bir belgelik oldu. Gün geçtikçe yeni bilgiler öğreniyor ve kendimi bu alanda geliştirmeye çalışıyordum. Öğrendiğim her yeni bilgi, bu eşsiz canlıların ne kadar ilginç ve sıradışı oldukları hakkında ufkumu genişletiyordu. Böyle bir alt kültürün ülkemizde henüz bebeklik çağına olduğuna tanıklık etmek ve bu kültürün temel taşlarından biri olabilme ihtimali bana müthiş bir keyif veriyor ve adeta bunun hayali ile yatıp kalkıyordum.

Bardağın dolu tarafından bakacak olursak, Trakel'de çok güzel anılar ve dostluklar biriktirdim, bu uğurda belki de hiçbir zaman gitmeyi planlamadığım çok güzel yerler gördüm, çok kıymetli bilgiler edindim ve bu süreç sanırım ömrümce de devam edecek. Bardağın boş tarafı ise zamanla dolacak diye düşünüyor ve tüm olumsuzluklara rağmen umut dolu güzel bir geleceğin bizleri beklediğine inanıyorum. Hakan'ın da dediği gibi, bayrağı düşürmeden sonraki nesillere sıkıca teslim edebilirsek ne mutlu bizlere. Bunun düşüncesi bile doyumsuz bir keyif veriyor.

Trakel, uzak ara alanındaki en birikimli ve üyeleri ile aile olmayı başarabilen yegane bir topluluk olma yolunda emin adımlarla ilerliyor. Bu bilgi paylaşıldıkça, tıpkı yamaçtan aşağı yuvarlanarak hacimlenen bir kartopu misali büyüdükçe büyüyor, çoğalıyor.

Daha nice 10 yıllara hep birlikte Trakel...

En kalbi sevgilerimle...

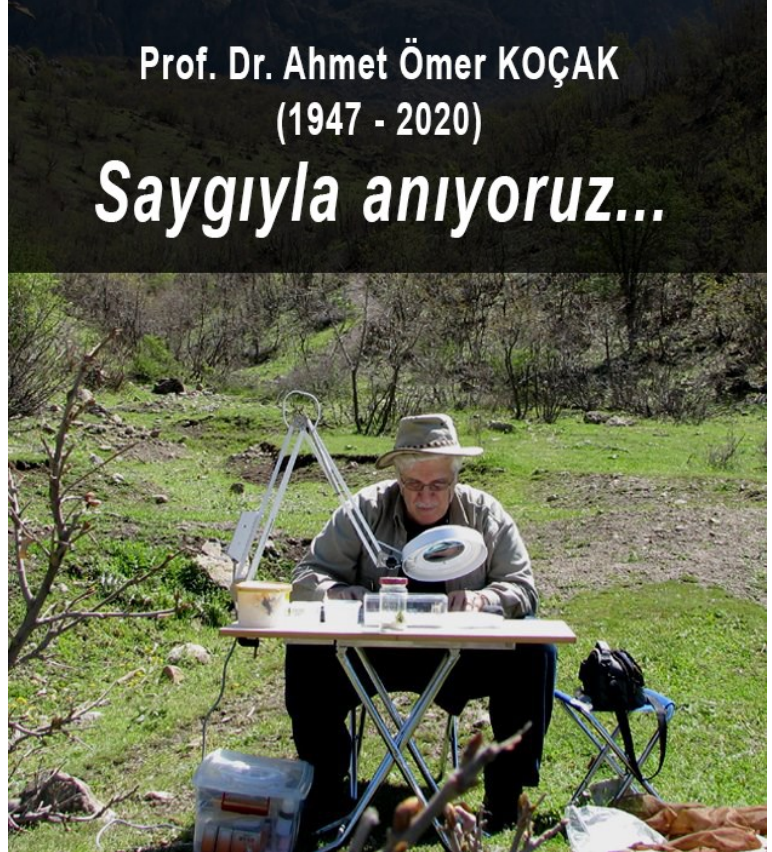
Ali BALİ (microcosmos)

KELEBEĞİN NAMUSU

Dünya'nın önde gelen Entomoloji (böcek bilimi) uzmanlarından Prof. Dr. Ahmet Ömer Koçak'ın çalışma alanlarından biri de nomenklatür, yani ilk kez karşılaşılan bir canlıyı tanımlayıp, ona latinceleştirilmiş bir ad verme işi. Her canlı uluslararası bir kodlama sistemine ve kurallarına göre adlandırılıyor. Prof. Koçak da, dünyanın çeşitli yerlerinde yaptığı araştırmalar sırasında saptayıp tanımladığı yüzlerce canlıya bilimsel ad koymuş bir bilim insanımız.

Yeryüzünde yaşayan ya da geçmişte yaşamış olan canlılar 1750'lerden bu yana tanımlanıp adlandırılıyor. Milyonlarca canlı bu sayede kodlanmış durumda. İşin boyutları öyle büyük ki, sadece hayvanlar için bugüne kadar 7-8 milyon bilimsel adlandırma yapılmış. Bunların yüzde seksen kadarını böcekler oluşturuyor. Bitkilerden hiç söz etmiyoruz.

Başlangıçta mitolojiden ya da tanımlanan canlının biyolojik özelliklerinden yola çıkılarak verilen adlar artık çok farklı alanlardan seçilmeye başlamış; ünlü şahsiyetlerden, roman ve çizgi film kahramanlarına, nida ve hayret ifadelerinden içecek markalarına kadar her şey bilimsel adlandırmada kullanılıyor. Bu arada işin içine etnik, siyasi, kültürel ve dinsel kavramlar da girince, 1948 yılında Paris'te toplanan Zooloji Kongresi, kişilerin ve toplumların dini ve ahlaki değerlerini rencide edebilecek adların kullanılmaması yönünde tavsiye kararı almış.

Prof. Dr. Ahmet Ömer KOÇAK
(1947 - 2020)
Saygıyla anıyoruz...

Zira bakın 19. yüzyılın sonunda bizler açısından önemli nasıl bir olay yaşanmış: Ünlü Alman böcekbilimci Otto Staudinger (1830-1900) kendisine gönderilen bir gece kelebeğini tanımlamış ve “Agrotis homocidaStaudinger, 1900” diye yayımlamış. Bu örnekleri Maraş’ta toplamış olan Manissadjian kendisine bir de mektup yazarak, bu canlıya verilecek adın birkaç yıl önce Türkler tarafından katledildiğini söylediği Ermenilere adanmasını istemiş. Bunun üzerine Staudinger kelebeğe “homicida” adını koymuş. Latince bu sözcük “insan öldüren” ve “katil” anlamı taşıyor.

Bu olaya duyduğu tepkiyi yıllarca içinde saklayan Prof. Koçak, eşi ile birlikte 2006 yılında Papua Yeni Gine’de saptadıkları başka bir gece kelebeğini tanımlayarak “Euproctis ediconeg Koçak & Kemal, 2006” adıyla yayımlamışlar. Buradaki “ediconeg” sözcüğü tersten yazılınca “genocide” oluyor. Bugün Türkiye’ye karşı kullanılan soykırım suçlamasının nasıl ters yüz edildiğine vurgu yapan bir adlandırma. Gazze nedeniyle son günlerde yaşanan gelişmeler soykırım kavramının gerçekten nasıl ters yüz edildiğini kanıtlamıyor mu sizce?

Prof. Koçak biyolojik çeşitliliği incelenen Osmanlı ve daha sonraki Türkiye topraklarında saptanan yeni canlılara, Batılı araştırmacıların nedense hiç Osmanlı ya da Türk adı vermediklerini, 1940’lı yıllara kadar Asia Minor, Kleinasien, Smyrna, Constantinople gibi adları tercih ettiklerini söylüyor. Bu tutum son yıllarda Türkiye’de saptanan yeni böcek türlerine Vaspurakan, Achamenid, Peshmerge gibi adların verilmesiyle de sürdürülüyormuş. Batılı biyoloji çevrelerinde yer alan ilginç bir ret ediş, kabullenememe ve tanımama biçimi...

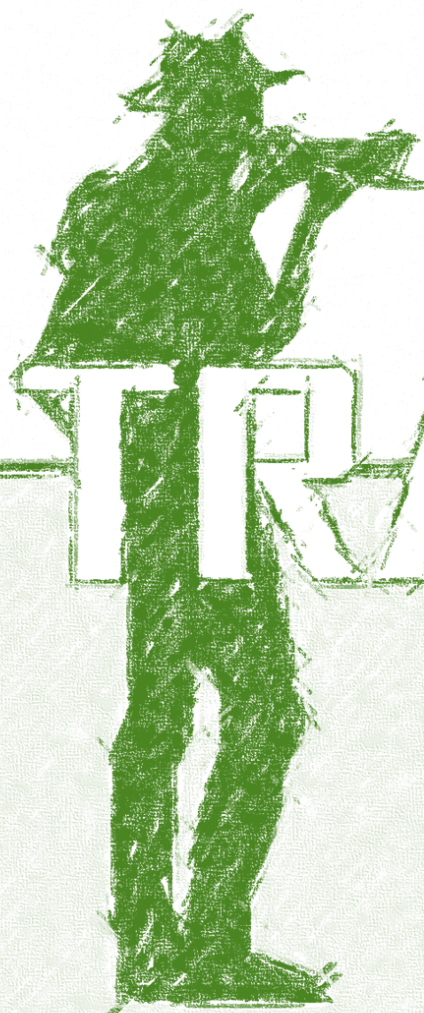
Prof. Koçak’ın 1966 yılında Ankara’da kurduğu Entomolojik Araştırmalar Merkezi (Cesa), böcekler üzerine araştırmalar yürütüyor, yayınlar yapıyor. Kendisi de uzman bir entomolog olan eşi Dr. Muhabbet Kemal, onun en önemli çalışma arkadaşı. Cesa bünyesinde yaptıkları araştırmalar sırasında 2003 yılında Dağlıca’da saptadıkları bir kınkanatlıya, buradaki karakolda 21 Ekim 2007 gecesı PKK’nın terörist saldırısı sırasında yaşamlarını kaybeden askerlerimizin anısına, “Echthromyrmex sehitlerolmez Koçak & Kemal, 2008” diye ad koymuşlar. Tanımladıkları yeni türlere koydukları adlar arasında igisizilim, ilkkursun, hasantahsin, veyseli, evliyacelebi, nusret, kangal; cins isimleri arasında ise Yunusemreia, Mimarsinania, Pireireisia, Karacaoglania, Mevlanaia, Alishirnevaia, Battalia, Mehteria, Ahoyemenia, Kashgarlimahmutia, Mahmutkashgaria gibi adlar da var.

Koçaklar uzun bir süredir Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde çalışmalarını sürdürüyorlar. 2005 yılında yok yere haftalarca hapiste yatmak zorunda bırakılan ve sağlığı bozulan zamanın Üniversite Rektörü Yücel Aşkın adına, Yeni Gine'de saptadıkları bir kelebek cinsini, o yıl "Yucelaskinia Koçak & Kemal, 2005" adıyla bilim dünyasına tanıtmışlar. Bu cinsin bölgede 4 türü bulunuyor. Koçaklar ayrıca yine aynı yıl, Van gölünün güneyindeki Kusgunkıran geçidinde yaşayan bir başka kelebek alttürüne "Melanargia (Turcargia) syriaca yucelaskin Kocak & Kemal, 2005" adını vermişler.

Gölün güneydoğusundaki Çatak vadisinde yaşayan bir kelebek türüne Polyommatus (Ultraaricia) crassipuncta mehmetcik Koçak & Kemal, 2002" adını vermişler. Yine Çatak vadisinde saptadıkları bir başka kelebek türü "Polyommatus eumedon namus Koçak & Kemal, 2002 olarak adlandırılmış. Bu son adlandırma ile Türkiye'nin biyolojik çeşitliliğinin farkında bile olmayan, dolayısıyla bu değerlerin yok edilmesine hiç aldırmayan, hatta bu zenginliğin göz göre göre çalınıp yağmalanmasına göz yuman yöneticilerimize ve tabi vatandaşlarımıza bir şey söylenmek isteniyor; üzerine basa basa "Bu ülkenin bütün değerlerini namusumuz gibi korumalıyız!" diye haykırılıyor sanki.

Kırk yılı aşkın süredir yaptığı araştırmalarla ülkesinin biyolojik zenginliğine büyük katkılar yapmış olan Prof. Dr. Ahmet Ömer Koçak, bir teşekkürden fazlasını çoktan hak etmiş bulunuyor. Ülkemizde ne yazık ki, bilim insanlarımıza, fazlası bir yana, yaptıkları bilimsel çalışmalardan dolayı küçük bir teşekkür bile edilmiyor. En üzücü olanı ise, Prof. Koçak'ın geçtiğimiz günlerde Üniversitede, AVAM adlı araştırma merkezinde verdiği bir seminerin sonunda "yaptığımız araştırmalar bizimle birlikte biter gider!" demesi. Bilim insanlarını böyle bir umutsuzluğun içinde bırakmak, hiç bir ülkenin hiçbir yöneticisinin hakkı olamaz.

Prof. Dr. Celal ŞENGÖR

TRAKEL